

Magnus Heinason - Túrfrágreiðing
Biologisk oceanografi. Túrur nr. 2014
Tíðarskeið: 22. - 29. apríl, 2020

Fólk frá Havstovuni: Eilif Gaard og Durita Sørensen

Endamál

- Kanna plantu- og djóraæti og fáa meira at vita um, hvussu umhvørvið ávirkar menningina av planktonsamfelagnum á Landgrunninum og beint uttanfyri um várið.
- Kanna, hvussu nógv reyðæti gýtir og at samanbera tað við umhvørvið.
- Kanna spjaðing av fiskaeggum og -larvum
- Kanna føði og liviumstøður hjá fiskalavunum.
- At fáa til vega vitan um havfrøðilig og lívfrøðilig viðurskifti í sjónum, sum hava týðning fyri tilgongd av fiski á Landgrunninum.

Reiðskapur

CTD, Bongo-net við 100 μ m og 200 μ m meskavídd og WP2-glúpur.

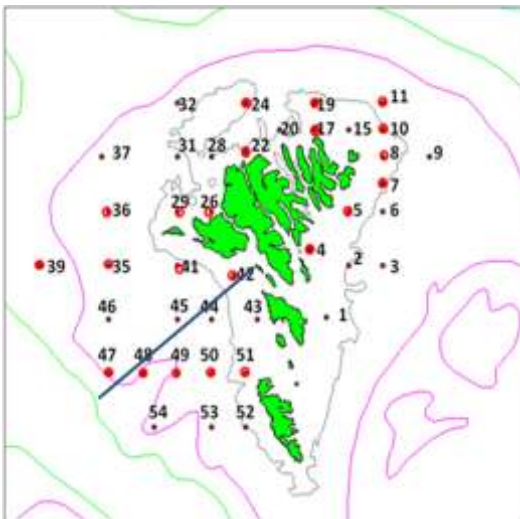
Máting og prøvataking

Arbeitt varð á 40 støðum umframt á 6 støðum á K-skurðinum (Mynd 1).

Mátingarnar vóru hesar:

- Hiti, salt, ljós og fluorescensur við CTDini á øllum støðum og klorofyl *a* á nógvum støðum.
- Djóraæti, fiskaegg og fiskalavur blivu savnað inn á øllum støðum við Bongo-neti (100 og 200 μ m meskavídd).
- Eggproduktión hjá reyðæti bleiv mátað á útvaldum støðum.

Eisini bleiv djóraplankton innsavnað við Bongo neti og WP2-glúpi í Skopunarfirði, til samanbering við prøvar frá pumpuni á Lívískastøðini.

Mynd 1. Støðirnar á túrinum. Har sirkul er (og har nógv mikið var av reyðæti at kanna), bleiv eisini mátað, hvussu nógv egg, reyðætið gýtti.

Úrslit:

Havfrøði.

Sjóvarhitin inni á Landgrunninum var millum 6,9 og 7,5°C. Uttan fyri landgrunsfrontin var hann fyri tað mesta millum 7,4 og 8,0°C og eitt sindur lýggjari á teimum ytstu støðunum vestanfyri. Miðalhitin fyri allar støðirnar var í ár 7,4°C í mun til 7,7 í fjør. Hetta er vanligur hiti hesa ársins tíð seinastu árin.

Saltinnihaldið hevur verið óvanliga lágt hesi seinastu 4 árin, og er tað framvegis, tó at tað er hækkað eitt lítið vet síðani tað var lægst. Saltinnihaldið lá frá beint oman fyri 35,08 í teimum innastu støðunum upp ímóti 35,2 á teimum ytru støðunum vestanfyri. Miðal fyri allar støðirnar á kortinum var 35,13. Lækkingin, sum hendi í 2016, stendur sostatt við. Sjógvurin, ið nú rekur ímóti Landgrunninum er rættiliga feskur, helst tí hann í størri mun kemur vestanífrá og í minni mun sunnanífrá.

Plantuplankton.

Gróðurin var ikki rættiliga komin ígongd og lítið var av plantuplankton, bæði á innaru og ytru leiðunum. Várgróðurin hevur tó onnur ár bæði verið størri og minni hesa ársins tíð.

Djóraplankton

Tað sær rættiliga gott út við føði til tær nýklæktu fiskalavurnar. Sum vera man, eru tær smáar, nú tær taka sína fyrstu føði og tí er neyðugt, at smátt djóraæti, sum tær eru fòrar fyri at gapa um, er nærhendis. Reyðæti (*Calanus finmarchicus*) frá í fjør er ov stór føði, men egg og ungar eru góðir gloypibitar hesa fyrstu tíðina hjá fiskalavrunum. Eisini onnur sløg av smáum djóraæti frá í vár er góð føði.

Kanningar av gýtingini hjá reyðæti vístu, at hvørt kvenndjór gýtti í miðal í 12,5 egg um samdøgríð. Hetta er nógv samanborið við flestu onnur ár og er t.d. næstan fýra ferðir meira enn í fjør. Rættiliga nógv var av eggum og larvum av reyðæti á Landgrunninum. Eisini var væl av landgrunsslagnum *Acartia* á teimum innastu leiðunum, umframt at nakað eisini var av einum slag, ið nevnist *Pseudocalanus*. Higartil síggja føðsluviðurskiftini í vár sostatt út til at vera í lagi.

Uttan fyri landgrunsfrontin var sum vant væl av vaksnum reyðæti frá í fjør.

Um hálvan mai verður aftur farið at kanna fiskalavur og teirra føði.